

Motion till riksdagen

1989/90:Bo44

av Jan Strömdahl m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Forskningens allmänna inriktning och finansiering

Vi instämmer i regeringens syn på forskningens allmänna inriktning mot långsiktighet, vetenskaplig kvalitet, ökad universitetsanknytning, självständighet och miljöfrågor i vid bemärkelse.

Byggforskningsrådet och byggforskningsinstitutet bedriver en verksamhet som i stort motsvarar de krav som kan ställas på en forskning med denna inriktning.

Vi delar dock rådets och institutets farhågor för konsekvenserna av en fortsatt nedskärning av resurserna till byggforskningen på lång sikt. Vi tror inte att man kan förlita sig på en ökning av FoU-verksamheten inom byggbranschen och ett ökat frivilligt ansvar från branschens sida. De senaste årens allt tydligare problem med sjuka hus etc. visar att tillståndet inom branschen vad gäller kunnskap och ansvar lämnar oerhört mycket att önska.

Allmänhetens förtroende för byggbranschen har nog aldrig varit så svagt. Att reparera detta kräver stora insatser och tar lång tid. Självständiga FoU-insatser kommer att vara nödvändiga i detta restaureringsarbete.

Samtidigt anser vi att det är rimligt att branschen är med och bekostar sina misstag. Vi har i andra sammanhang föreslagit att en byggbuskavgift skall tas ut från bygg- och byggmaterialindustrin för att hålla dem som drabbas av misstagen skadeslösa. I samma riktning pekar de tankar som byggforskningsrådets chef presenterat och som går ut på att ett klarare ansvarsförhållande tvingar fram ett försäkringssystem som kan utgöra grund för en solidarisk och automatisk finansiering av FoU-insatser. Regeringen bör ges i uppdrag att närmare överväga hur en delfinansiering av byggforskning i enlighet med dessa tankegångar kan organiseras.

Statens råd för byggnadsforskning

Vi har inga invändningar mot BFR:s prioritering av sex områden; vi vill dock mot bakgrund av signaler om ökad koncentration på den byggda miljön framhålla vikten av särskild prioritering av samhällsplaneringen, dvs. stadsförnyelse, stadsutveckling och social förändring (t.ex. segregationsproblemen). Denna prioritering kan göras på bekostnad av prioriteringen av informationsteknologin, som mer är en fråga för branschens egna utvecklingsåtgärder.

För att inte tappa på längre sikt anser vi att rådets förslag om 5-åriga beslutsramar, 110, 55, 30, 30 resp. 30 milj.kr. blir riksdagens beslut i stället för regeringens förslag om bantade ramar.

Mot. 1989/90
Bo44

Stöd till experimentbyggande

Vi tillstyrker regeringens förslag att ombilda stödet från lån till bidrag och att vidga tillämpningsområdet. Vi håller öppet för att till nästa budgetår lägga fram förslag om att höja nivån på stödet om en angelägen efterfrågan visar sig ligga på en högre nivå när det nya systemet varit i bruk en tid.

Statens institut för byggnadsforskning

Institutets förslag att få medel för fem professurer, sex doktorandtjänster och fyra gästforskare är välmotiverade och ligger helt i linje med regeringens och vpk:s allmänna inställning vad gäller forskningens inriktning. Tillsättandet kan lämpligen spridas över en treårsperiod och vi föreslår därför att bidraget (B 15) till institutet höjs med 1,5 milj. kr. 1990/91, och ytterligare 1 milj. kr. de påföljande två budgetåren.

Övrigt

En betydelsefull forsknings- och utbildningsverksamhet inom samhällsplaneringens område bedrivs vid NORDPLAN med gemensam nordisk finansiering. Vi finner det betydelsefullt att NORDPLAN:s verksamhet kan fortsätta som en gemensam nordisk angelägenhet. Om den aviserade nedläggningen mot förmodan skulle komma till stånd vill vi dock redan nu påpeka att byggforskningsmedel måste frigöras så att motsvarande verksamhet kan ges en fortsättning.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en finansiering av byggforskningsinsatser via ett försäkringssystem,
2. att riksdagen beslutar höja beslutsramarna för BFR i enlighet med motionen,
3. att riksdagen beslutar anvisa 1,5 milj. kr. utöver regeringens förslag till SIB (B 15) för professorstjänster m.m.,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om NORDPLAN.

Stockholm den 20 mars 1990

Jan Strömdahl (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Björn Samuelson (vpk)